

ਸਮਾਂ - 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ - 45

ਭਾਗ - ਓ

1 ਤੋਂ 11 ਤੱਕ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, 12 ਤੋਂ 17 ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ, 18 ਤੋਂ 23 ਤੱਕ ਸਹੀ/ਗ਼ਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਕ) ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ)

1. ਦੋ ਸਪਤਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਸਵਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ?
2. ਥਾਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
3. ਠਾਹ ਲੈਅ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਮਾਰਜਨੀ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪਨੀ ਕੀ ਹਨ?
5. ਸਥਾਈ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
6. ਗ ਅਤੇ ਨੀ ਸਵਰ ਕੋਮਲ, ਕਿਸ ਥਾਟ ਵਿੱਚ ਲੱਗਦੇ ਹਨ?
7. ਚੋਤਾਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
8. ਇੱਕਤਾਲ ਕਿਸ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨਾਲ ਵਜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
9. ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਕਿਸ ਜਾਤੀ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ?
10. ਰੂਪਕ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
11. ਭੁਪਾਲੀ ਰਾਗ ਦਾ ਗਾਇਨ ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੈ?

(11x1=11)

(ਖ) ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ

12. ਸ਼ਰੂਤੀ ਨੂੰ _____ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
13. ਪੰ. ਨਿਖਿਲ ਬੈਨਰਜੀ _____ ਵਾਦਕ ਸਨ।
14. ਮਾਤਰਾ ਲਈ _____ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
15. ਰਜਾਖਾਨੀ ਗਤ _____ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
16. ਇੱਕਤਾਲ ਵਿੱਚ _____ ਵਿਭਾਗ ਹਨ।
17. ਚੋਤਾਲ ਵਿੱਚ _____ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

(6x1=6)

(ਗ) ਸਹੀ/ਗ਼ਲਤ

18. ਨਗਾੜਾ ਇੱਕ ਅਵਨੱਧ ਵਾਦ ਹੈ।
19. ਸਿਤਾਰ ਦਾ ਤੂੰਬਾ ਪੇਠੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
20. ਭਾਤਖੰਡੇ ਜੀ ਨੇ ਦਸ ਥਾਟਾਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦਿੱਤਾ।
21. ਇੱਕਤਾਲ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਤਾਲ ਹੈ।
22. ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਦਾ ਵਾਦੀ ਸਵਰ "ਗ" ਹੈ।
23. ਰੂਪਕ ਤਾਲ ਤਬਲੇ ਦੀ ਤਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6x1=6)

ਭਾਗ - ਅ

24 ਤੋਂ 31 ਤੱਕ 8 ਸੰਖੇਪਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

24. ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
25. ਸਿਤਾਰ ਦੀਆਂ ਖੂੰਟਿਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
26. ਕੋਈ ਦੋ ਥਾਟਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
27. ਚਿਮਟੇ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
28. ਪੰਡਿਤ ਨਿਖਿਲ ਬੈਨਰਜੀ ਜੀ ਕੀ ਵਜਾਉਂਦੇ ਸਨ? ਇਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
29. ਲੋਕਗੀਤ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
30. ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ ਦਾ ਪਰਿਚੇ ਲਿਖੋ।
31. ਰੂਪਕ ਤਾਲ ਨੂੰ ਦੁਗੁਣ ਦੀ ਲੈਅਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

(6x2=12)

ਭਾਗ - ਏ

32-35 ਤੱਕ 4 ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 150-200 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

32. ਥਾਟ ਅਤੇ ਰਾਗ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।
33. ਸਿਤਾਰ ਦੇ ਕੋਈ ਪੰਜ ਅੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
34. ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਵਿੱਚ ਮਸੀਤਖਾਨੀ ਗਤ ਲਿਖੋ।
35. ਤਾਲ ਇੱਕਤਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

(2x5=10)

ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ
ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਦਸਵੀਂ
ਵਿਸ਼ਾ - ਸੰਗੀਤ (ਤਬਲਾ)
ਸੈਸ਼ਨ - 2022-2023

ਸਮਾਂ - 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ - 45

ਭਾਗ - ਉ

1 ਤੋਂ 11 ਤੱਕ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, 12 ਤੋਂ 17 ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ, 18 ਤੋਂ 23 ਤੱਕ ਸਹੀ/ਗਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਕ) ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ)

1. ਤਬਲੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
2. ਪਖਾਵਜ ਦਾ ਆਕਾਰ ਤਬਲੇ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਵੱਡਾ?
3. ਲੇਅ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਉਸਤਾਦ ਮੀਆਂ ਕਾਦਰ ਬਖਸ਼ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
5. ਉਸਤਾਦ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸ ਪਾਸੋਂ ਤਬਲੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ?
6. ਪਲਟੇ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
7. ਤਿੰਨਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
8. ਛੱਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਵਿਭਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
9. ਇੱਕਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਮਾਤਰਾ ਤੇ ਤਾਲੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ?
10. ਤਿੰਨਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਮ ਕਿਸ ਮਾਤਰਾ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
11. ਛੱਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਮਾਤਰਾ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

(11X1=11)

(ਖ) ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ

12. ਤਾਲੀ ਲਈ _____ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
13. ਨਗਮੋਂ ਨੂੰ _____ ਵੀ ਆਖਦੇ ਹਨ?
14. ਦਰੁੱਤ ਲੇਅ ਦੀ ਚਾਲ _____ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
15. ਗਾਇਨ, ਵਾਦਨ ਅਤੇ ਨ੍ਰਿਤ ਨੂੰ _____ ਆਖਦੇ ਹਨ?
16. ਇੱਕਤਾਲ ਵਿੱਚ _____ ਵਿਭਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
17. ਛੱਪਤਾਲ ਵਿੱਚ _____ ਮਾਤਰਾ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(6X1=6)

(ਗ) ਸਹੀ/ਗਲਤ

18. ਤਬਲੇ ਦੀ ਪੁੜੀ ਹਾਥੀ ਦੀ ਖੱਲ ਦੀ ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
19. ਉਸਤਾਦ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਤਬਲਾ ਉਸਤਾਦ ਜ਼ਾਕਿਰ ਹੁਸੈਨ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਸਿੱਖਿਆ।
20. ਦਰੁੱਤ ਲੇਅ ਵਿੱਚ ਤਰਾਨਾ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
21. ਤਿੰਨਤਾਲ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਖਿਆਲ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
22. ਇੱਕਤਾਲ ਤਬਲੇ ਦੀ ਤਾਲ ਹੈ।
23. ਤਬਲੇ ਵਿੱਚ ਗਜਰੇ ਨਾਲ ਬਧੀਆਂ ਬੰਨਿਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ।

(6X1=6)

ਭਾਗ - ਅ

24 ਤੋਂ 31 ਤੱਕ 8 ਸੰਖੇਪਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

24. ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਲੇਅ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
25. ਤਬਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲਾਣ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਨਿਯਮ ਲਿਖੋ।
26. ਉਠਾਨ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
27. ਅਤੀਤ ਗ੍ਰਹਿ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
28. ਸਮ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
29. ਤਿੰਨਤਾਲ ਦਾ ਪਰਿਚੇ ਲਿਖੋ।
30. ਛੱਪਤਾਲ ਦਾ ਪਰਿਚੇ ਲਿਖੋ।
31. ਇੱਕਤਾਲ ਨੂੰ ਦੁਗੁਣ ਦੀ ਲੇਅ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

(6X2=12)

ਭਾਗ - ਬ

32-35 ਤੱਕ 4 ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 150-200 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

32. ਉਸਤਾਦ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
33. ਉਸਤਾਦ ਮੀਆਂ ਕਾਦਰ ਬਖਸ਼ ਦੀ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
34. ਤਿੰਨਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੰਜ ਉਠਾਨਾਂ ਲਿਖੋ।
35. ਇੱਕਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੰਜ ਤਿਹਾਈਆਂ ਲਿਖੋ।

(2X5=10)

1 ਤੋਂ 11 ਤੱਕ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, 12 ਤੋਂ 17 ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ, 18 ਤੋਂ 23 ਤੱਕ ਸਹੀ/ਗ਼ਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਕ) ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ)

1. ਸਪਤਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀਓ।
2. ਥਾਟ ਕਿੰਨੇ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ?
3. ਸਥਾਈ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਅੰਤਰੇ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
5. ਪੂਰਵੀ ਥਾਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਸਵਰ ਕੋਮਲ ਲੱਗਦੇ ਹਨ?
6. ਖਿਆਲ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਿਸ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ?
7. ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਸਵਰ ਵਰਜਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
8. ਭੈਰਵ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਰੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
9. ਰੂਪਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
10. ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਕਿਸ ਜਾਤੀ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ?
11. ਇੱਕਤਾਲ ਨੂੰ ਕਿਸ ਕਿਸ ਸਾਜ਼ ਉੱਤੇ ਵਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(11X1=11)

(ਖ) ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ

12. ਗੀਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਨੂੰ _____ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
13. ਥਾਟਾਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ _____ ਜੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ।
14. ਤਾਨਪੁਰਾ ਇੱਕ _____ ਸਾਜ਼ ਹੈ।
15. ਢੋਲ _____ ਜਗ੍ਹਾ ਵਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
16. ਇੱਕਤਾਲ ਵਿੱਚ _____ ਵਿਭਾਗ ਹਨ।
17. ਚੌਤਾਲ ਵਿੱਚ _____ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

(6x1=6)

(ਗ) ਸਹੀ/ਗ਼ਲਤ

18. ਗਾਇਕ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
19. ਸਾਰੰਗੀ ਇੱਕ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ ਹੈ।
20. ਤਾਨਪੁਰੇ ਨੂੰ ਤੰਬੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
21. ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਦਾ ਵਾਦੀ ਸਵਰ 'ਗ' ਹੈ।
22. ਇੱਕਤਾਲ ਸ਼ਾਸਤਰੀਯ ਤਾਲ ਹੈ।
23. ਰੂਪਕ ਤਾਲ ਨੂੰ ਪੰਚਮਸਵਾਰੀ ਤਾਲ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(6x1=6)

ਭਾਗ - ਅ

24 ਤੋਂ 31 ਤੱਕ 8 ਸੰਖੇਪਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

24. ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
25. ਨਗਾਰੇ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
26. ਭਜਨ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
27. ਛੋਟੇ ਖਿਆਲ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
28. ਤਾਨਪੁਰੇ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਅੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
29. ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਲਿਖੋ।
30. ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਪਕੜ ਲਿਖੋ।
31. ਰੂਪਕ ਤਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕਗੁਣ ਦੀ ਲੇਅਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

(6x2=12)

ਭਾਗ - ਏ

32-35 ਤੱਕ 4 ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 150-200 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

32. ਸਪਤਕ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।
33. ਤਾਨਸੇਨ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪਰਿਚੈ ਲਿਖੋ।
34. ਰਾਗ ਖਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਖਿਆਲ ਦੀ ਸੁਰਲਿਪੀ ਲਿਖੋ।
35. ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਖਿਆਲ ਦੀ ਸੁਰਲਿਪੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਤਾਨਾ ਲਿਖੋ।

(2x5=10)